

in den naam
kking op het
aarover hij re-
stap was het

rd te zijn in
nis, Heidelb.

ken van een
openbaring
man:

geestelijk me-
verbeeldings-
he figuren, en
de aangelegen-
t blijkbaar tot
erst denken in
rdt dat schep-
aneer het sub-
wering in den
sen, die ver in
n, waarom een
ontvangst maar
chap."

n het vizioen,
en der open-
rofect.

zijne bewerin-
op een boek,
was één van de
beteekent tucht
poed".

erd door de
deze bijzon-
„Zoo zegt de
Amos 5: 16:
heirscharen,

d met Art. 3
n uit de pro-

le Notes pas-
gen in tegen-
of in de in-
hij, dat de
dag post-Mo-

ngeloond, dat
n met Art. V

genoemd als
ellingen van
spondeerende
g defectief en
in overeen-
riften en de

g en verdedi-

en openhartige
t synodale rap-
is van oordeel,
b. Als ik denk
ls gegeven door
m., 2de uitgaaf,
Jansen in zijn
in ik niet toe-
ik geen valsche

Commissie van
eggen, Agenda,
ijzingen, die in-
nisschriften. De
niet noodzake-
r kan ook on-
pe gaat gemak-
vastgehouden
n aangewezen."
wijzing van de
en overwogen
mmen met het
e definitie van
issages in mijn
ng van valsche
verwerp (repu-
is met Schrift
at deze verkle-
nale vereffening.

WEZEMAN."

" spreken.

verklaring van
l de Synode ten
van de eindbe-
rvan werd door
aan het gebed,
nderen, om zijn
aan de Synode
ag de president
na verwijderde
antwoord voor
tas het volgende

n. Het feit is u
klaard, dat mijn
verklaringen be-
veroordeelt deze
door de Synode
p hiermede het
ijnde in tegen-
de Belijdenis.
WEZEMAN."

Met vijftig stemmen vóór en vier tegen werd dit ant-
woord als bevredigend door de Synode aanvaard.

Daar was groote blijdschap en hartelijke dankbaar-
heid, die zich uitte in het zingen van de doxology of
lofzang: „Praise God from whom all blessings flow!"

Dat is zeker naar we hopen het einde van de
zaak, en wij kunnen de artikelen voor „De Re-
formatie" over eene Amerikaansche Synode be-
sluiten met een dankbaar hart dat het den Koning
der Kerk behaagd heeft om de broederen in staat
te stellen om de zaak, die veel zorg verwekte, tot
een bevredigend einde te brengen en ditmaal
scheuring te voorkomen.

Het plan is om het volgende jaar wederom te
vergaderen in Grand Rapids en wel op 8 Juni 1938,
met Sherman Street als roepende kerk. Wij hopen,
dat er alsdan een vertegenwoordiger der Geref.
Kerken in Nederland aanwezig zal zijn, om met
ons, zoo de Heere wil, allerlei zaken tot beslis-
sing te brengen. Onder andere zal daar moge-
lijkerwijze een voorstel komen om den arbeid
in den Soedan, begonnen door wijlen Miss Jo-
hanna Veenstra, over te nemen.

Evenzeer zal er gesproken worden over een
plan om arbeid te hervatten onder de Mormonen
in den Staat Utah.

Grand Rapids, Mich. Juli 1937.

HENRY BEETS.

Voorheen en thans bij ons.

Dr K. Sietsma schrijft in „Geref. Kb. Amsterdam-
Zuid":

Dat nu de bezinning op dogmatisch en wijsgeerig
gebied ook wel eens tot voorloopige resultaten voerde,
waarbij men het wat anders zegt, dan Kuyper het
zei of dan zijn eerste leerlingen het formuleerden,
daarin zie ik niet het minste bezwaar en gevaar.

Maar wel is er 'n bezwaar, dat de verkondiging
van de meeningen zoo chaotisch is. Dat nu alle lijn
schier en alle eenheid ontbreekt. Dat is nu wel niet
te verwonderen, als er niet één man is, die jure suo
de leiding heeft en naar wie zich de anderen oriën-
teeren. Oriënteeren zeg ik, dat wil nog niet zeggen,
napraten. Ik bedoelde ook volstrekt niet, dat het vorig
geslacht dit Kuyper deed. Maar zij oriënteerden zich
aan hem.

Nu zou het ook veel moeilijker zijn om zich momen-
teel te oriënteeren aan één man.

In de dagen vlak na Kuyper was het terrein nog
niet zoo breed. Zeker, de wijsbegeerte werd beoefend
en werd beoefend door drie mannen tegelijk, den
dogmaticus Bavinck, den ethicus Geesink en den
literator Woltjer. Maar de eenige, die zijn wijsgeerige
grondgedachten breder publiceerde, was de dogma-
ticus.

De psychologie werd bestudeerd, maar weer door
den hoogleeraar in de dogmatiek allereerst.

Aan wijsbegeerte van het recht, aan een meer zelf-
standigen leerstoel voor psychologie en paedagogiek,
aan een natuurkundige faculteit waren we nog
niet toe.

Een tweetal mannen konden toen het geheele veld
vrijwel overzien, voorzover de principiële lijnen
aangaat. En het was practisch heel goed mogelijk, dat
men van elkaar kennis droeg en overleg pleegde. Het
laatste was trouwens nauwelijks noodig; men wist
zoo wel, hoe de ander er over dacht.

Maar nu is het heel anders. Als men tegenwoordig
een classicaal examen afneemt aan een candidaat in
de theologie, dan weet een deel, niet alleen van de
ouderlingen maar ook van de dominees, niet, wat
de candidaat zal zeggen op sommige vragen en het
gebeurt wel eens, dat de examinerator en de examina-
ndus elkaar niet verstaan en maar gauw over het punt
in kwestie heen stappen.

Voorheen en thans bij anderen.

„De Waarheidsvriend" schrijft over de officiële aan-
kondiging (in 1908) van de a.s. geboorte van de tegen-
woordige Prinses Juliana:

Toen is 't geschied, dat de leider der S.D.A.P., Mr
Troelstra, het woord vroeg en als volgt sprak: „Ik
acht mij geroepen, waar hier naar aanleiding der
demonstratie, die wij zoo even hebben bijgewoond,
gesproken is namens de gansche Kamer, de verklar-
ing af te leggen, dat er leden in deze Kamer zijn,
die in het zoo pas medegedeelde geen aanleiding
vinden, om zich voor deze demonstratie verantwoor-
delijk te stellen".

Zoo ontrok zich de Nederlandsche sociaal-democra-
tie aan de nationale eenheid! Zelfs zuiver mensche-
lijk medegevoel vermocht niet de felheid der anti-
monarchale gezindheid te overheerschen: de tijd-
ing van het blij gebeuren, dat een Oranje-vorstin be-
trof, kon niet eens stilz wiggend worden aange-
hoord!

Natuurlijk werd ook door „Het Volk" zoowel de
„Blijde verwachting" der Koningin als de daarop ge-
volgde geboorte van Prinses Juliana „straal gene-
geerd", zooals de volksmond 't uitdrukt!!

Dat was in 1908/09!

En nu — in 1937?

De sociaal-democratische Arbeiderspers vermeldt op
Woensdag 16 Juni met vette letters: „Blijde gebeur-
tenis verwacht in het Koninklijk Huis", en den rooden
lezers worden de beide jongste radio-toespraken van
prinses Juliana en prins Bernhard in extase kond
gedaan!

De Woelderink over het zelfonderzoek.

In „De Waarheidsvriend" schreef De Woelderink:

Den laatsien tijd is in de Gereformeerde Kerken
een vrij heftige strijd gevoerd over het zelfonderzoek.
Voor een groot deel berust de hevigheid, waarmede
deze strijd gevoerd is, op het feit, dat men elkander
van weerszijden niet meer ten volle verstaat en elkan-
der verdenkt van de belijdenis af te wijken. Waar
dan nog bijkomt, dat de buitenstaanders dit vuurtje
maar al te gaarne aanstookten, opdat zij de Gerefor-
meerde Kerken in staat van beschuldiging zouden
kunnen stellen. Want hoever is men daar niet afgeweken,
waar men leert, dat het niet meer noodig is
zichzelf te toetsen en te beproeven! Vooral de schrij-
vers over het heidendom en erger dan heidendom in
de Gereformeerde Kerken vonden ook hier weer over-
vloedig stof tot geeseling van deze Kerken.

Afgezien echter van alle misverstand onderling en
van een afkeurenswaardige eenzijdigheid, die den
strijd kenmerkte, meen ik toch te mogen zeggen, dat
deze strijd laat zien, hoe in de Gereformeerde Ker-
ken, precies als bij ons, twee stroomingen te onder-
kennen zijn, die ook ten opzichte van het stuk van het
zelfonderzoek verraden, dat zij niet uit een en dezelfde
bron zijn voortgekomen. De eene zou ik de schola-
stieke willen noemen, die de lijnen, door de theologie
van de zeventiende en achttiende eeuw getrokken, wil
doortrekken; de andere is de reformatorische, die
wederom in de behandeling der theologische vragen
tracht aan te sluiten aan de gegevens van Schrift en
belijdenis.

Ten opzichte van het verbond komt dat daarin uit,
dat de eerste strooming het verbond niet neemt naar
zijn oprichtingsacte en naar de beloften, die God in Zijn
Woord daarin gegeven heeft, maar het geheel construeert
van uit de verkiezingsgedachte. Wanneer dus God in Zijn
Woord tot Abraham zegt: Ik richt Mijn verbond op tus-
schen Mij en tuschen u en uw zaad na u in hunne geslachten
tot een eeuwig verbond, om u te zijn tot een God en uw
zaad na u, dan zegt men onmiddellijk krachtens de gepro-
jecteerde constructie van het verbond, dat met dat zaad
niet alle kinderen kunnen bedoeld zijn, wijl God in
de eeuwigheid Zijn verbond alleen met de uitverkorenen
heeft opgericht en de verbondsweldaden alleen voor hen
verordineerd heeft.

Een van de vertegenwoordigers van deze strooming
is Dr A. Kuyper Jr, die in zijn brochure: In of van
het verbond op pag. 6 schrijft van deze belof-
te des verbonds: „Edoch, deze formule mag nooit zoo
verstaan worden alsof zij al het geboren zaad zou
betreffen, maar moet gezien worden in het licht der
eeuwige verkiezing, dus worden verstaan van het
uitverkoren zaad".

Op de volgende bladzij worden de moeilijkheden,
die hiermede gegeven zijn, op deze wijze uit den weg
geruimd. „De oplossing ligt hierin, dat de geloovige,
wel wetende, dat het verbond Gods voor hem en zijn
zaad is, maar niet weet wie God heeft uitverkoren,
begint met al zijn kroost als Godgeheiligd zaad te
beschouwen en te behandelen en dit oordeel der liefde
handhaaft, totdat het tegendeel blijkt en de Ismaëls
en Ezau's zich als bondsbrekers openbaren".

Onder ons zijn er velen, die met deze conclusie niet
meegaan en juist andersom redeneeren: zij houden
hun kinderen voor onbekeerd, totdat het tegendeel
blijkt en zij zich openbaren als het ware zaad der
belofte. Welke conclusie de juiste is, laten wij thans
geheel rusten, omdat hier de moeilijkheid, die ons
thans bezig houdt, absoluut niet ligt.

De vraag, waar het hier om gaat, is, hoe de kin-
deren, als zij opwassen, kunnen weten, dat die belof-
ten, die hun in den doop verzegeld zijn, waarlijk hen
gelden en door hen geloovig mogen worden omhelsd.
Volgens de constructie van Dr A. Kuyper Jr kunnen
zij dat niet weten, tenzij zij verzekerd zijn van hunne
verkiezing; immers de belofte des verbonds is niet
voor alle kinderen maar alleen voor de uitverkorenen
onder hen. Wie deze lijn van de achttiende eeuwse
theologie doortrekt, doet den grond des geloofs onder
onze voeten wankelen en ook al wil men de con-
sequentie niet altijd, het gevolg is, dat heel het stuk
van de zelfbeproeving scheef wordt getrokken. Niet
Gods onvoorwaardelijke beloften, maar kenmerken
van genade kunnen hier alleen vrijmoedigheid geven
tot geloof. De zelfbeproeving moet hier noodzakelijk
aan het geloof voorafgaan, omdat alleen de aanwe-
zigheid van bepaalde kenmerken mag en kan doen
besluiten, dat men recht heeft om de beloften en
weldaden des verbonds zich toe te eigenen.

Met dit laatste beweer ik niet, dat de schrijver van
de genoemde brochure en zij, die zijn uitgangs-
punt deelen, deze conclusie trekken; mijn bedoeling
is alleen te zeggen, dat deze conclusie de consequentie
is van het ingenomen standpunt. De grond des geloofs
wordt hier verlegd van het geschreven Woord naar
het innerlijke leven van den mensch en de geschiede-
nis der kerk laat zien, dat velen deze consequentie
volkomen bewust hebben aanvaard of nog aanvaarden.

Het berust op een dwaling, als men meent, dat de
aanvaarding van het reformatorische uitgangspunt
waarbij men zonder onderscheid de belofte des ver-
bonds op heel het zaad der Kerk, op al de kinderen
der geloovigen laat slaan, tot lichtvaardigheid moet
leiden. Immers de noodzakelijkheid van het geloof,
van een waar en levend geloof, waardoor de belofte
des levens alleen kan omhelsd worden, blijft hier
staan en voor het zelfonderzoek en de zelfbeproeving
blijft plaats in de prediking, in zooverre in het leven
tot openbaring dient te komen, dat het geloof, waar-
mede men geloof, niet een dood geloof is, maar een
geloof door de liefde werkende. Maar afgewezen met
alle stelligheid moet de gedachte, dat de zelfbeproe-
ving het geloof overbodig maakt of een anderen grond
des geloofs kan leggen, dan ons in de beloften der
goddelijke barmhartigheid gegeven wordt.

Bij velen leeft echter de heimelijke vrees, dat men
door zoo ruim te wezen menschen tot het geloof
brengt, die niet uitverkoren zijn. Als ik het zoo uit-
druk, klinkt dat misschien erg vreemd, maar het is

toch juist. Dat blijkt daaruit, dat tal van menschen
immer voor de geloovige omhelzing van Gods belof-
ten terugdeinzen, omdat zij vreezen, dat zij niet uit-
verkoren zijn en daarom geen recht hebben op die
beloften. In het stelsel of systeem van de uitverkie-
zing uitgaande, blijkt men in de practijk des levens
de waarheid der verkiezing niet te gelooven; immers
was er waarachtig geloof in deze waarheid, dan zou
men erkennen, dat niemand tot het geloof kan komen,
dan door de verkiezende genade Gods en de levende
werking der Heiligen Geestes. Van een geloovig om-
helsen van Gods beloften door hen, die niet uitver-
koren zijn, kan dus nimmer sprake wezen.

Maar, zoo werpt men mij dan tegen, men kan zich
toch wel inbeelden een waar geloovige te zijn en door
het geloof Gods genade te hebben omhelsd, terwijl
men het toch niet is. Ongetwijfeld; men kan zich ook
inbeelden, dat men het zwaar opneemt, terwijl men
in werkelijkheid de waarachtigheid van Gods belof-
ten ondermijnt. Maar wat zou dat nu, dat enkele men-
schen zich voor geloovigen houden, terwijl zij het
niet zijn. In de eerste plaats is hier plaats voor het
aandringen van de zelfbeproeving en in de tweede
plaats, moet men nu om enkele huichelaars te weren,
de ware geloovigen den eenigen troost in leven en
sterven onthouden en hen overgeven aan gedurigen
twijfel en wankelmoedigheid? Moet men nu uit
vrees, dat een onbekeerde zich lichtvaardig vermeet
van Gods genade te gewagen, de deur der genade, die
God in Zijn barmhartigheid geopend heeft, weer dicht
werpen en hen zoo van het geloof in het geschreven
woord verwijzen naar een bijzondere openbaring, die
hun moet geworden om te kunnen en te mogen ge-
looven?

Wie zijn uitgangspunt neemt in de uitverkiezing,
om vandaar voortredeneerende te komen tot de uit-
spraak, dat de beloften des verbonds, die wij onze
kinderen in den doop doen verzegelen, eigenlijk alleen
den uitverkoren kinderen gelden en niet al onze
kinderen, neemt de menschelijke rede tot gids en
leidsvrouw, inplaats van het geloof in Gods belofte;
hij zoekt een zekerheid, die zijn verstand kan aan-
vaarden, inplaats dat hij de zekerheid des geloofs
erkent als de eenige, die niet bedriegen kan.

Wij zijn dus niet alleen met Calvin van oordeel,
dat God de Zijnen zoo goed is, dat Hij hun ook een
belofte heeft gegeven voor hun vleeschelijk zaad, maar
wij achten bovendien, dat de kinderen der gemeente
niet alleen m o g e n gelooven op grond van hun doop,
waarin hun die beloften verzegeld zijn, waarin hun
betuigd is, dat de beloften des verbonds kunnen zijn,
maar deze beloften der goddelijke barmhartigheid ook
geloovig m o e t e n omhelsen en daartoe m o e t e n
worden o p g e w e k t. Het is geen vermetelheid, als
zij, die God onder Zijn kinderen wil rekenen, zulk een
liefde en barmhartigheid dankbaar aanvaarden, maar
het is integendeel schromelijke hardnekkigheid en
onverbeterlijke opstandigheid, wanneer men, onder de
kinderen Gods in het huisgezin Gods opgenomen, deze
barmhartigheid Gods versmaadt en tot den dienst
der zonde zich keert.

Het behoeft ons ook niet onduidelijk te zijn, waar-
om God in zulk een weg Zijn genade den uitverkore-
nen betoont. Want al worden op deze wijze velen in
het verbond opgenomen, die straks als onvruchtbare
ranken weer zullen buitengeworpen worden, daar-
mee wordt niet alleen bewezen, dat zij door eigen
schuld verloren gaan, wijl zij Gods genade hebben
versmaadt, maar tevens wordt zoo op de meest klare
wijze duidelijk, dat de weg der verlossing een weg
van vrije genade is.

Allen, die eenig kenmerk in den mensch zoeken,
op grond waarvan hij gelooven mag, doen den weg
der vrije genade te niet en keeren terug tot de wet.
De groote tegenstand, die het reformatorische stand-
punt in onze dagen ontmoet, hangt daarmee samen,
dat men de o n v o o r w a a r d e l i j k h e i d van
Gods beloften niet wil erkennen. Men vindt dat te ruim,
dat Gods beloften aan alle kinderen zonder onder-
scheid verzegeld worden. Nauw is de weg ten leven,
zoo zegt men en geheel in overeenstemming met alle
wettische prediking van het begin der wereld af,
zoekt men die nauwheid daarin, dat men schifting
tusschen de menschen maakt en zegt: neen, dat is
niet voldoende en dat is niet genoegzaam; dit zult ge
moeten kennen en dat moet ge ondervonden hebben
en dan is er misschien hope voor u. Och ja, de mensch
wil niet alleen zweogen van den morgen tot den avond
om zijn zaligheid te werken, maar hij wil zijn ziel ook
pijningen met alle mogelijke pijnigingen, als hij er
daarmede maar komt. Maar wij zullen aan al dit
eigen werk sterven moeten, want de nauwheid van
den weg des levens ligt daarin, dat al het onze ver-
oordeeld wordt, dat ook alle kenmerken te licht wor-
den bevonden, dat alleen vrije genade de eenige bron
des behouds is. En van deze vrije genade spreekt het
verbond der genade, dat onze kinderen in den doop
beteekend en verzegeld wordt en het brengt hun deze ge-
nade juist in het teeken en zegel des doops gansch nabij.

Zullen wij ons daaraan ergeren, dat God met Zijn
genade zoo mild is? En zullen wij de waarachtigheid
van Gods beloften in twijfel trekken, omdat wij met
Judas meenen, dat deze kostelijke gave Gods niet zoo
verspild mag worden? Of het evangelie te verkeeren
door te denken, dat deze genade niet aan onwaardigen
mag gegeven worden, maar slechts aan een volk, dat
het waardig is?

Zelfs Gods handelwijze in de natuur moge ons dan
hier leeren. Want nimmer worden zoo veel zaadjes
uitgestrooid, als wij planten noodig hebben, maar over-
vloedig wordt het zaad in de aarde geworpen en al is
het, dat menig zaadje daardoor niet tot zijn bestem-
ming komt, de Heere leert ons daardoor, dat Hij
een overvloed heeft van goede gaven en we zullen wel
doen, inplaats van dezen weg Gods te berispen, met
dankbaarheid te oogsten, wat Hij in Zijn milde goed-
heid voor ons doet wassen.

Het artikel zelf was me ontgaan; vandaar, dat ik
het eerst thans doorgeef. Terecht zegt Ds C. Vonk in
„Schiedamsch Kerkblad" ervan: